

เชื้อโรคจากที่สาธารณะ

ผศ. นพ. ถนอมศักดิ์ เอกธนานนท์
ภาควิชาเวชศาสตร์ป้องกันและสังคม
Faculty of Medicine Siriraj Hospital
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เชื้อโรคจากโทรศัพท์สาธารณะ

สาเหตุของการเกิดโรค

การใช้บริการสาธารณะของประชาชนกับความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคต่าง ๆ โดยเฉพาะการใช้บริการโทรศัพท์สาธารณะนั้นมีโรคติดเชื้อมากมายหลายอย่าง ซึ่งเราสามารถติดติดต่อได้จากการสัมผัสโดยตรง เช่น

- เชื้อไข้หวัดทั้งหลาย เป็นเชื้อไวรัส ซึ่งถ้ามีน้ำมูกแล้วน้ำมูกไปติดอยู่ที่ตัวเครื่องรับโทรศัพท์หรือบริเวณรอบ ๆ ตัวโทรศัพท์ หากเชื้อเหล่านี้ยังมีชีวิตรอดอยู่หลายชั่วโมง และผู้ใช้โทรศัพท์เหล่านั้นไปสัมผัสจับต้องสารคัดหลั่งดังกล่าวแล้วนำมาป้ายโดนจมูกก็มีโอกาสติดเชื้อได้

- วัณโรค ซึ่งตามทฤษฎีแล้วจะไม่ติดจากการสัมผัสในการใช้โทรศัพท์ จะเกิดการติดเชื้อได้จากการไอ จาม ซึ่งจะได้รับเชื้อโดยการสูดหายใจเข้าไปโดยตรง

- เชื้อเริม ติดต่อกจากการสัมผัสโดยตรง ซึ่งถ้าผู้ป่วยเริมมีแผลอยู่แล้วไปใช้โทรศัพท์ เมื่อคนที่มาใช้โทรศัพท์คนต่อไปไปจับต้องเชื้อไวรัส แล้วใช้มือขี้ตาหรือป้ายโดนปาก โดนน้ำลาย ก็มีโอกาที่จะติดเชื้อมาได้

- หูด เป็นเชื้อไวรัสชนิดหนึ่งที่สามารถติดต่อกจากการสัมผัสโดยตรง เพราะฉะนั้นผู้ใช้บริการโทรศัพท์สาธารณะ ก็จะมีโอกาสติดเชื้อมาได้

- โรคแอนแทรกซ์ เป็นโรคที่สามารถติดต่อกได้ง่าย ซึ่งเคยมีข่าวว่าคนอเมริกันได้รับจดหมายแล้วสัมผัสเอาสปอร์ของเชื้อโรคแล้วเป็นโรคนั้นได้ ถ้าได้ไปสัมผัสโดยตรงหรือสูดหายใจเอาสปอร์ที่อยู่บริเวณนั้นเข้าไปก็มีอาการเป็นโรคได้ง่าย

โอกาสที่จะได้รับเชื้อ

อย่างไรก็ตามโอกาสในการติดเชื้อจากการใช้บริการของโทรศัพท์สาธารณะนั้นไม่ได้เกิดขึ้นง่าย ๆ ต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างด้วยกัน ขึ้นอยู่กับปริมาณเชื้อว่ามีปริมาณมากหรือน้อย และเชื้อมีชีวิตที่อยู่มากน้อยในบริเวณนั้นตายไปหรือยัง ซึ่งขณะนี้ยังไม่มียางานว่ามีผู้ป่วยติดเชื้อมาจากการใช้โทรศัพท์สาธารณะ ส่วนใหญ่ถ้าเป็นไข้หวัดก็จะติดจากบุคคลอื่นที่เป็นหวัดอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะติดจากเพื่อนร่วมงาน จากบุคคลใกล้ตัวหรือโรงพยาบาลที่มีผู้คนแออัด

การป้องกันการติดเชื้อ

- ระหว่างการใช้โทรศัพท์อย่าใช้มือป้ายตา ป้ายปาก ป้ายจมูก
- ระวัง ไม่นำกระบอกโทรศัพท์มาแนบปากจนเกินไป
- ให้รีบล้างมือทันทีหลังจากใช้โทรศัพท์แล้ว เพราะเชื้อเมื่อออกมาจากตัวผู้ป่วยแล้วยังอยู่ได้หลายชั่วโมงหรือเป็นวัน

เชื้อโรคจากห้องน้ำสาธารณะ

สาเหตุของการเกิดโรค

การใช้บริการอื่น ๆ ในปัจจุบันต้องใช้ความระมัดระวังสูง เพราะยังขาดมาตรฐาน เนื่องจากการใช้บริการห้องน้ำสาธารณะมีความเสี่ยงในการติดโรคได้เช่นกัน เพราะห้องน้ำสาธารณะส่วนใหญ่ไม่ค่อยสะอาด และมีโอกาสที่จะติดโรคได้ เช่น เริม ซึ่งพิสูจน์แล้วว่าติดต่อกับการใช้บริการห้องน้ำสาธารณะ เพราะโรคนี้จะติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เป็นส่วนใหญ่ ถ้าผู้ใช้บริการห้องน้ำสาธารณะมีแผลเริมอยู่ ถ้า แผลเปิด และเมื่ออีกคนเข้าไปใช้ต่อทันที ก็มีสิทธิ์ที่จะติดเชื้อได้ เชื้อโรคอื่น ๆ เช่น อหิวาตกโรคหรือใช้รากสาด ถ้าคนที่เข้าห้องน้ำถ่ายอุจจาระแล้วไม่ได้ล้างมือให้สะอาด เกิดมีอุจจาระปนเปื้อนบริเวณมือ เมื่อมือไปจับก๊อกน้ำและจับลูกบิด คนที่ไปจับต่อมาแล้วไปสัมผัสโดนปากหรือน้ำลายก็มีโอกาสได้รับเชื้อเช่นกัน

โอกาสที่จะได้รับเชื้อ

ห้องน้ำสาธารณะที่มีทั่วไปในกรุงเทพฯ หลาย ๆ แห่งจะสกปรก ไม่มีน้ำราด น้ำไม่ไหล ไม่มีถังทิ้งกระดาษชำระจะต้องระมัดระวังเป็นพิเศษด้วย

การป้องกันการติดเชื้อ

อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันคนส่วนใหญ่ได้ใส่ใจกับสุขภาพอนามัยมากขึ้น รู้จักล้างมือ และชำระล้างสิ่งสกปรกหรือเชื้อโรคจากร่างกาย ก่อนที่จะมาสัมผัสส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ขยี้ตา หรือจับปาก จับจุมูกต้องล้างมือให้สะอาดเรียบร้อยก่อน ก็จะช่วยป้องกันการติดเชื้อได้

.....